

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 8
Nummer 2
Oktober 2016

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. W. Bruinsma
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Mw. J. Molenaar
Mw. D.J. Qualm-Visser
Dhr. J.T. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

‘Dien God met blijdschap’ is het thema van dit nummer van Kompas. Deze regel uit Psalm 100 is de rode draad in de twee verhalen die je in deze handleiding vindt. Het eerste verhaal gaat over koning David. Aan hem was goed te zien hoe blij hij was, toen hij de ark naar Jeruzalem bracht. Zijn blijdschap had ook wel een ondertoon van verwondering. Want dat die ark nu in Jeruzalem kwam, was niet vanzelfsprekend. Ze hadden God gediend op hun eigen manier en toen was het gruwelijk misgegaan. We mogen de kinderen laten zien dat blijdschap in God geen oppervlakkige blijdschap is. Het is blijdschap die oplicht tegen de donkere achtergrond van onze zonden. Daardoor is de verwondering des te groter.

Het tweede verhaal is een verhaal uit de kerkgeschiedenis. Het gaat over een meisje in Armenië in de negentiende eeuw. Zij diende de Heere, ook toen het in haar leven tegenzat. Ze kwam vrijmoedig uit voor Zijn Naam. De redactie wenst jullie weer goede clubbijeekkomsten toe.

Gertrude de Regt

verbindt jongeren

David en de ark

Thema

Toelichting op het thema

Het thema van dit nummer is: 'Dient de HEERE met blijdschap', naar aanleiding van Psalm 100: 2. In deze schets wordt een Bijbelse geschiedenis behandeld, in de tweede schets een verhaal uit de kerkgeschiedenis.

Aanwijzing bij het gebruik

Hoewel de hele geschiedenis uit 2 Samuël 6 wordt verteld, is ervoor gekozen om maar een gedeelte van het hoofdstuk te lezen. Deze geschiedenis vind je ook terug in 2 Kronieken 13 en 15-17.

Doel van de vertelling

De kinderen zien dat het dienen van de Heere blijdschap geeft. Naast eerbied voor de Heere is er ook liefde in het hart van Gods kinderen.

Introductie van het thema voor de kinderen

Schrijf de tekst: 'Dient de HEERE met blijdschap' op een groot papier.

Vraag dan aan de kinderen, waaraan ze denken en schrijf de antwoorden in steekwoorden erbij of in kernwoorden op losse blaadjes. Geef vervolgens aan dat je er na de vertelling op terugkomt. Daarna ga je naar de vertelling.

Een andere mogelijkheid is: zoek een plaatje van de ark (bijvoorbeeld uit een kinderbijbel).

Stel de volgende vragen:

- Wat is dit? (de ark van de Heere)
- Waar stond die? (in de tabernakel, in het Heilige der Heiligen)
- Wat lag erin? (de Wet van de Heere, met de staf van Aäron die gebloeid had en een kruikje manna)
- Wie had hem gemaakt? (De Heere had door Mozes de opdracht gegeven de ark te maken. De Heere gaf Bezaleël en Aholiab, twee mannen uit het volk Israël, de wijsheid om alles wat Hij geboden had te kunnen maken, Exodus 35: 30-35)
- Waarvan was hij gemaakt? (de ark was gemaakt van sittimhout, aan de binnenkant en buitenkant overtrokken met goud, zie Exodus 37: 1-9)
- Wat lag er op? (het gouden verzoendeksel, waarop een keer per jaar, met de grote verzoendag, het bloed gesprengd moest worden)
- Wat stonden erop? (twee engelen, cherubs)

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 2: 6 en 7

Psalm 9: 1, 2, 11 en 14

Psalm 96: 1, 5, 6 en 9

Psalm 26: 6, 7, en 8

Psalm 33: 1, 2, 6 en 11

Psalm 100: 1, 3 en 4

Psalm 106: 1 en 26

Psalm 116: 10 en 11

Psalm 132: 1, 2, 5, 6, 7, 10 en 12

Lied uit 'Tot Zijn eer':

Neem mijn leven, laat het Heer'

Lezen

2 Samuël 6: 12-23

Kerntekst

Alzo brachten David en het ganse huis Israëls de ark des HEEREN op, met gejuich en met geluid der bazuinen. (2 Samuël 6: 14 en 15)

Dient den HEERE met blijdschap, en komt voor Zijn aanschijn met vrolijk gezang. (Psalm 100: 2)

Dient den HEERE met vreze, en verheugt u met beving. (Psalm 2: 11)

Vertelling

“Hoe zal ik de ark van de Heere naar Jeruzalem halen?”

In zijn paleis in de stad Jeruzalem zit koning David. Om hem heen staan de belangrijkste mannen van Israël. David heeft ze bij elkaar geroepen. Hij heeft iets belangrijks met hen te bespreken. Hij heeft hun raad nodig! Nee, deze keer niet om oorlog te gaan voeren, zoals dat al een paar keer eerder is gebeurd. Dit keer gaat het over de ark van de Heere. Die ark is al heel lang vergeten. Hij staat ergens in Israël, in het huis van Abinadab. Daar staat hij al wel meer dan twintig jaar! Koning Saul heeft nooit naar die ark gevraagd. Hij had de ark niet nodig. Hij had de Heere niet nodig!

David kan niet zonder de Heere. Hij verlangt ernaar om dicht bij de Heere te leven. Daarom wil hij zo graag dat de ark bij hem in Jeruzalem komt. De ark is het teken dat de Heere bij het volk van Israël woont. Op die ark ligt het gouden verzoendeksel, waarop de hogepriester één keer in het jaar bloed moet druppelen. Daarop staan de twee engelen, de cherubs. In die ark ligt de Wet van de Heere, de Tien Geboden. Die ark is heilig, omdat de Heere heilig is. David verlangt naar dat teken van de Heere. Ken jij dat verlangen van David?

Het is een tijdje later. Bij het huis van Abinadab, in het stadje Kirjath-Jearim is het heel druk. Het volk van Israël is bij elkaar gekomen. Vandaag zal de ark naar Jeruzalem worden gebracht. Wat zijn er veel mensen! Ze komen uit het hele land: priesters, Levieten, belangrijke mensen van het volk van Israël, ‘gewone’ Israëlieten. Allemaal zijn ze gekomen om de ark naar Jeruzalem te brengen. En ook koning David is erbij. Eindelijk zal gebeuren, wat hij zo graag wil!

Kijk, daar komt de ark uit het huis van Abinadab. Hij wordt op een nieuwe wagen gezet, die speciaal hiervoor is gemaakt. Vóór de wagen staan twee koeien; zij zullen de wagen trekken. Twee mannen zullen erbij lopen. Het zijn Ahio en Uza. Ahio pakt de koeien vast om ze over de weg te leiden. Uza gaat naast de wagen lopen om ervoor te zorgen dat de ark er niet afvalt. Voor en achter de wagen met de ark erop lopen de mensen. Ze zijn blij. De Levieten maken muziek op allerlei muziekinstrumenten. Zo gaat de feestelijke stoet naar Jeruzalem.

Wat is David blij. Eindelijk zal de ark bij hem in de stad Jeruzalem komen.

Maar dan... Opeens struikelen de koeien. Uza, die naast de ark loopt, ziet het. Hij schrikt! Straks valt de ark van de wagen op de grond. Zonder er verder bij na te denken, steekt hij zijn hand naar de ark uit en raakt haar aan... en valt dood op de grond, vlak naast de ark.

De stoet staat stil. Weg is plotseling alle blijdschap. De mensen juichen niet meer. De Heere straft Uza voor wat hij zonder nadenken deed. Hij was zo dicht bij de ark. Toch moest hij sterven...

Daar staat koning David. Ook hij is geschrokken. Maar hij is ook boos. Waarom heeft de Heere Uza gedood? Ze wilden toch een goed werk doen? Maar de boosheid van David verandert al gauw in vrees. Is het dan niet goed dat hij de ark naar Jeruzalem wilde halen? Heeft hij het misschien verkeerd gedaan? Zal de Heere nog meer mensen doden? Zal Hij nog ergere straffen sturen?

David durft zo niet verder. Daarom laat hij de ark niet naar Jeruzalem brengen, maar naar het huis dat daar dichtbij is. Het huis van Obed-Edom.

Daar gaan alle mensen, terug naar hun huizen. Ook David gaat naar huis. Wat is alles anders gegaan dan hij gedacht heeft. Vol vragen komt hij terug in zijn paleis...

“Koning, hebt u gehoord dat de Heere Obed-Edom en zijn huis zegent, omdat de ark daar is?” Voor David staan wat mensen. Ze brengen de koning een boodschap. Een wonderlijke boodschap. Nee, in het huis van Obed-Edom sterven geen mensen. Daar geeft de Heere juist Zijn zégen.

Opnieuw komt het verlangen in het hart van David om de ark naar Jeruzalem te halen. Maar hoe? David zegt: “Hoe zal de ark van de Heere tot mij komen?” Het is alsof David zegt: “Hoe kan de Heere naar mij toekomen? Ik ben toch een zondige man? En de Heere kan toch niet bij zondige mensen wonen?”

En ja, op deze vraag krijgt David ook een antwoord. Hij gaat zoeken in het Woord van de Heere, dat hij bij zich heeft in het paleis. En als hij daarin leest en zoekt, vindt hij het antwoord op zijn vraag! David leest daar wat de Heere Zelf lang geleden aan Mozes over Zijn ark geboden heeft. De ark mag niet op

een wagen staan, maar hij moet gedragen worden. En dat mogen alleen de priesters doen. En dan alleen speciale priesters die de Heere daarvoor uitgekozen heeft.

Weer roept David zijn raadgevers bij elkaar. Nu zijn ook de priesters en Levieten erbij. Eerlijk belijdt David, dat hij het de vorige keer verkeerd heeft gedaan. Dat hij heeft gezondigd, omdat hij niet heeft gedaan wat de Heere geboden heeft. Hij zegt: *“Niemand mag de ark van God dragen dan de Levieten, want die heeft de HEERE verkoren om de ark van God te dragen en om Hem te dienen tot in der eeuwigheid.”*

De koning wijst de hogepriesters Zadok en Abjathar aan om zich te heiligen. Ze moeten zich wassen en schone kleren aantrekken. Ze moeten de zonden uit hun hart en leven wegdoen. Dan alleen zullen zij de ark kunnen dragen. David zegt: *“Omdat jullie de eerste keer de ark niet hebben gedragen, maar omdat wij hem op een wagen hebben gezet, heeft de Heere Uza gedood. Omdat wij de Heere de vorige keer niet hebben gediend, zoals Hij dat wil!”*

Niet lang daarna zijn er bij het huis van Obed-Edom heel veel mensen. Maar nu is er geen nieuwe wagen met koeien ervoor. In plaats daarvan staan daar de priesters, die de Heere daarvoor heeft aangewezen. Alleen zij mogen de ark dragen. Kijk, daar gaan ze het huis binnen. Alleen zij mogen de ruimte binnen, waar de ark is. De priesters hebben kleden bij zich. Daarmee wordt de ark toegedekt. Zo heeft de Heere het aan Mozes geboden. Dan pakken ze de draagbomen van de ark vast. Ze nemen de ark op hun schouders en brengen hem naar buiten. Zo gaan ze de kant van Jeruzalem op. Het volk ziet de ark op de schouders van de priesters. Ze lopen er achteraan. Weer wordt er gejuicht en maken de Levieten muziek op hun muziekinstrumenten.

Maar als de priesters zes stappen gezet hebben, staan ze plotseling stil. Waarom? Kijk, andere priesters komen naar voren en brengen een offer. Ze offeren zeven varren, dat zijn jonge koeien, en zeven rammen. Want alleen als er een offer gebracht wordt, kan de Heere de zonden vergeven. De zonden die ze de vorige keer deden, toen ze de ark op een wagen naar Jeruzalem wilden brengen. Zonder offer kan de Heere niet bij David en het volk van Israël wonen. Dat heeft David geleerd in de tijd dat de ark in het huis van Obed-Edom was. Zonder offer kan de Heere ook niet bij jou en mij wonen. Dat kan alleen door het offer dat de Heere Jezus heeft gebracht.

Kijk daar eens... daar voor de ark! Daar loopt David, de koning. Maar je kunt helemaal niet aan hem zien dat hij de koning is. Hij heeft een wit kleed aan en daarover draagt hij een witte mantel. Hij draagt dezelfde kleding als de priesters. En kijk eens wat hij doet... Hij huppelt voor de ark van de Heere uit. Zo blij is David. Waarom? David is blij omdat dat de Heere zo goed is. Dat Hij nu wel in de stad Jeruzalem wil komen wonen. Dat Hij de zonde van de vorige keer vergeven heeft. David is blij om Wie de Heere is. Rechtvaardig, maar ook genadig. Ken jij de Heere zo ook? Hij straft de zonden, maar Hij wil ze je ook vergeven. Dat kan omdat de Heere Jezus daarvoor de straf droeg aan het kruis.

In Jeruzalem brengt David opnieuw offers. Nu zijn het dankoffers. Daarna geeft David aan alle mensen een geschenk. Iedereen krijgt op deze blijde dag een bol brood, een stuk vlees en een fles wijn. Dan gaat iedereen naar huis.

Ook David gaat terug naar zijn paleis. Zijn hart is vol van de Heere en van wat Hij gedaan heeft. Maar als hij thuiskomt, staat daar zijn vrouw Michal. Spottend kijkt ze David aan. Waarom? Ze heeft gezien hoe David voor de ark huppelde. Is dát nu een koning? Zo zou haar vader Saul nooit gedaan hebben. Ze zegt het ook tegen David. *“Hoe is heden de koning van Israël verheerlijkt!”* Ze bedoelt: wat heeft de koning van Israël zich aangesteld en belachelijk gemaakt. Michal begrijpt niets van Davids blijdschap. Ze vindt dat hij niet had moeten huppelen, zoals de andere mensen. Hij had moeten laten zien dat hij koning is! Maar David wil geen koning zijn, maar onderkoning! Hij zegt dan ook: *“Ja, ik zal huppelen voor het Aangezicht van de Heere, Die mij in de plaats van uw vader Saul koning heeft gemaakt.* En Michal, het is geen schande, maar juist een eer om met die eenvoudige mensen de Heere te loven. Eenmaal zal ik met de mensen met wie ik nu blij was, voor altijd de Heere loven en prijzen.”

Ken jij dat gevoel van David: dat je zo blij bent om Wie de Heere is, dat je er het liefst van wilt zingen? Dan zing je de psalmen in de kerk met je hele hart mee. Dan wil je alles wel doen, wat Hij zegt. Dan weet je ook, net als David, dat je dat niet in eigen kracht kunt.

David had een priester nodig om de ark naar Jeruzalem te brengen en om voor hem te offeren. En die priester was er! Jij hebt ook een Priester nodig. Iemand die je van je zonden kan verlossen. Die het weer goed kan maken tussen jou en de Heere. Die Priester is er! Het is de Heere Jezus Christus. Hij offerde Zichzelf aan het kruis. Daardoor kan het weer goed worden tussen jou en de Heere. Dan kun jij de Heere echt dienen met blijdschap.

Afsluiting

Na de vertelling kun je met de kinderen kijken naar de woorden die je bij de zin 'Dient de HEERE met blijdschap' hebt opgeschreven. Vraag aan de kinderen waarom ze die woorden hebben genoemd. Vraag ook of er misschien nog woorden bij moeten.

Achtergrondinformatie bij het Bijbelgedeelte

Algemene informatie

De geschiedenis die in deze vertelling behandeld wordt, staat in 2 Samuël 6. In 2 Kronieken 13 wordt deze geschiedenis uitgebreider beschreven. Daar het gaat over de eerste keer dat David de ark naar Jeruzalem brengt. In 2 Kronieken 15-17 wordt een uitgebreide beschrijving gegeven van de tweede keer dat de ark naar Jeruzalem gebracht wordt.

De ark Gods

De ark was bij de berg Sinaï op bevel van de Heere gemaakt. Het was een teken van de tegenwoordigheid van de Heere bij Zijn volk. De Heere had ook precies verteld wat er met die ark gebeuren moest. Waar hij moest staan, wie hem mochten dragen, hoe dat moest gebeuren etc. (zie Exodus 25: 10-22, 37: 1-9 en Numeri 4: 15 en 7: 9).

De ark van het verbond was het teken van Gods aanwezigheid te midden van Zijn verbondsvolk. De Heere had gezegd dat Hij tussen de cherubim (engelen op de ark) woonde, boven het verzoendeksel.

Op de ark lag het gouden verzoendeksel. De ark was het symbool van Gods gunst (zie ook Exodus 25: 22). Op het verzoendeksel waren de twee cherubs.

De plaatsen waar de ark geweest was

Veertig jaar had het volk van Israël op hun zwerftocht door de woestijn die ark megedragen. Toen het volk in Kanaän kwam, had de ark waarschijnlijk een plekje gekregen in het stadje Silo (Richteren 21: 12). Toen de Israëlieten moesten vechten tegen de Filistijnen hebben Hofni en Pinehas, de zonen van Eli, die priesters waren, de ark meegenomen naar het leger. Daar werd hij buitgemaakt door de Filistijnen (1 Samuël 4-6). Omdat de Heere de Filistijnen bezocht met allerlei plagen, lieten zij de ark teruggaan naar Israël, waar hij uiteindelijk in Kirjath-Jearim kwam, in het huis van Abinadab (1 Samuël 7: 1). Zijn zoon Eleazar werd toen geheiligd, zodat hij de ark kon bewaren. Dat was in de tijd dat Samuël richter was in Israël, zo'n 80 jaar eerder. Uza en Ahio zijn zonen van Abinadab. Waarschijnlijk zijn ze geen Leviet of priester.

Koning Saul had zich nooit om de ark bekommerd. Toen David koning werd, was een van de eerste dingen die hij deed de ark naar Jeruzalem brengen. De ark was een afschaduwing van de Heere Jezus. De ark wordt in de Bijbel genoemd: de ark des heilighdoms, de ark Gods, de ark der getuigenis (omdat de Wet erin lag), de ark des verbonds.

Het dragen van de ark van de Heere

De Heere had precies voorgeschreven hoe het volk Israël met de ark om moest gaan. Dat staat in Numeri 4: 5 en 6. Als de Israëlieten op reis gingen, moesten de zonen van Aäron, de priesters, de ark eerst bedekken met 'de voorhang'. Dit waren de gordijnen die tussen het Heilige en het Heilige der Heiligen hingen. Daarover moest een deksel van dassenvellen gelegd worden en dan nog één van hemelsblauw. De zonen van Kahath (Levieten) mochten daar niet bij zijn. Zij mochten pas binnenkomen om de ark te dragen als die was toegedekt (Numeri 3 : 29). Zij waren ook degenen die alleen de ark - aan de draagbomen - mochten dragen. De ark mocht op geen andere manier vervoerd worden.

De priesters Zadok en Abjathar.

De Heere had aan Mozes geboden dat de hogepriester naast zich een andere priester zou hebben, die hem in tijd van nood zou kunnen vervangen. Deze plaatsvervanger wordt in Numeri 3: 32 genoemd 'de overste van de oversten van Levi'. Deze priester was de voornaamste naast de hogepriester.

In de tijd van David was Abjathar de hogepriester en Zadok de tweede naast hem. Daarom roept David deze twee priesters bij zich als hij bevel geeft wat er met de ark moet gebeuren.

De zonde van Uza

Een onbedachtzaamheid die door de Heere, Die heilig is, zwaar gestraft wordt. Vergelijk dit met de zonde van de zonen van Aäron die vreemd vuur op het altaar brachten. Uza had dit kunnen weten. De ark was vele jaren in het huis van Abinadab, zijn vader, geweest. De Heere nam het Uza hoogst kwalijk

en strafte hem met de zwaarste straf. Uza had ten diepste geen besef van de heiligheid van de ark, van de heiligheid van God Zelf.

En David ontstak

Eerlijk wordt verteld dat Davids toorn ontbrandt om datgene wat de Heere deed. Het was voor de koning duidelijk dat het Gods hand was die Uza liet sterven. Maar de reden waaróm ontging hem. Er is bij de verbijstering van het eerste ogenblik bij David een heftig verzet. Hij is het er niet mee eens dat de Heere op deze manier een eind maakt aan de reis van de ark naar Jeruzalem. David dacht dat hij het goed had gedaan. De Heere heeft hem echter tot inkeer gebracht.

Davids vrees

“En David vreesde den HEERE ten zelve dage.” David is bang dat hij de Heere opnieuw zal vertoornen. Hij beseft dat er een rechtvaardige reden moet zijn dat de Heere Uza gedood heeft. Hij beseft dat Gods heiligheid door een bepaalde overtreding of nalatigheid gekrenkt moet zijn. Zo mag hij dus niet verder!

Michals verachting van David

Michal wordt hier niet ‘Davids vrouw’, maar ‘de dochter van Saul’ genoemd, omdat zij de gezindheid van haar vader vertoont. Zij beschuldigt David van schaamteloos en onzedelijk gedrag, maar beseft niet het verschil tussen een theocratisch en een oosters vorst. David wil een theocratisch vorst zijn. Als koning onder God mag hij het volk weiden. God dienen is voor hem het allerbelangrijkste. Hij vindt het geen schande om zich klein te maken voor God. Juist als voorganger van Israël wil hij hierin een voorbeeld geven. David heeft zijn koninklijke kleding afgelegd. Uit niets blijkt echter, dat David de grenzen van de eerbaarheid overschreden had, zoals Michal hem verwijt.

David was gekleed met de linnen lendenschort, die behoorde tot het ambtsgewaad van de priesters. Michal wordt gestraft voor haar verachting van David: ze blijft kinderloos. In Israël wordt dat gezien als een oordeel van God.

Het aanstellen van zangers

Als David de ark overbrengt naar Jeruzalem stelt hij uit de Levieten zangers aan (1 Kronieken 15: 16-18). Er zijn drie zangleiders: Heman, Asaf en Ethan (die meestal Jeduthun wordt genoemd). In 1 Kronieken 6: 31-48 wordt hun afkomst in een apart geslachtsregister vermeld.

Als de ark een plek gekregen heeft in Jeruzalem, geeft David de zangers een taak in de tabernakel in Gibeon, totdat Salomo de tempel bouwt (1 Kronieken 6: 31-32 en Kronieken 16: 41-42). Asaf en zijn familie blijven dienen bij de ark in Jeruzalem (1 Kronieken 16: 37).

De eerste psalm die David aan de Levieten gaf

Ter gelegenheid van de komst van de ark dicht David een psalm. Die bestaat uit drie delen: vers 8-22, 23-33 en vers 34-36. Die delen zijn terug te vinden in het Bijbelboek Psalmen. Vers 8-22 komt overeen met Psalm 105 vers 1-5, vers 23-33 met Psalm 96 en vers 34-36 met Psalm 106 vers 1 en 47-48. Dat betekent niet dat David uit al deze Psalmen een stukje heeft genomen om er een Psalm van te maken. Het is eerder andersom: de dichters van deze Psalmen hebben gedeelten uit de Psalm van David gebruikt om er een nieuwe Psalm van te maken.

‘Dient den HEERE met blijdschap’, maar ook ‘Dient de HEERE met vreze en verheugt u met beving’

De HEERE vraagt geen slaafse onderwerping, maar kinderlijk ontzag en eerbiedige blijdschap.

Handleiding bij het werkboekje

Werkboekje -10

Kies het goede antwoord

Deze vragen zijn bedoeld om te zien of de kinderen onthouden hebben wat er is verteld.

1. *David was koning in de stad Jeruzalem.*
2. *Hij wilde graag dat daar ook de ark van de Heere zou komen.
Toen hij die ging halen, gebruikte hij een nieuwe wagen met koeien
Toen de dieren die de wagen trokken, struikelden, hield Uza de ark tegen.*
3. *De Heere strafte hem daarvoor met de dood.*
4. *De tweede keer had David de priesters en Levieten nodig om de ark te dragen.*

Voor de ark uit ging David. Hij huppelde, omdat hij blij was.
Toen David thuis kwam, verachtte Michal hem, omdat hij voor de ark gehuppeld had.

David en de ark

Door deze vraag leren de kinderen dat wij God niet kunnen dienen zoals wij dat zelf willen. We moeten Hem dienen zoals Hij het wil.

1. *David liet de ark naar Jeruzalem brengen. Zo wilde hij de Heere nog beter kunnen dienen.*
  1. *Hoe moest de ark vervoerd worden van de Heere?*
De Heere had geboden dat de ark gedragen moest worden. Dat mocht alleen door de priesters en Levieten gedaan worden. En dan alleen door die Levieten, die de Heere daarvoor had aangewezen.
  2. *Hoe liet David dat doen?*
David liet de ark op een wagen vervoeren. Hij koos mannen uit die geen Levieten of priesters waren.
  3. *Waarom was dat niet goed?*
David was Gods gebod ongehoorzaam. Het ging hier om de eer van de Heere, hoe Hij gediend wil worden.
  4. *Wat kan jij daarvan leren?*
Het komt heel nauw hoe wij de Heere dienen. Wij mogen nooit zelf bepalen hoe we dat doen, maar moeten gehoorzaam zijn aan Gods Woord en getuigenis.
2. **David is blij**
  - *Wat deed David toen de ark in Jeruzalem kwam?*
Hij huppelde voor de ark uit.
  - *Waarom huppelde David voor de ark?*
Omdat hij zo blij was.
  - *Waarover was David blij?*
Dat de Heere bij hem, een zondige man, wilde komen wonen.
  - *Wat deed David toen de ark in Jeruzalem kwam?*
Hij huppelde voor de ark.
  - *Waarover was David blij?*
Omdat de ark weer in Jeruzalem was. Dat was een teken dat God bij hen wilde wonen.

Dien God met blijdschap

Hoe kan een kind God dienen met blijdschap? Als het door genade liefde tot God in Zijn hart heeft! Ook zijn er momenten waarop een kind kan merken dat God aan hem denkt.

Hoe zou je kunnen merken dat het dienen van de Heere je blijdschap geeft:

- *als je verdriet hebt*
Zelfs als je veel verdriet hebt, kan de Heere je troosten, zodat je mag weten dat Hij bij je is. Dan ben je, ondanks het verdriet, toch blij in je hart.
- *als het zondag is*
Als je de Heere liefhebt, ben je blij dat je naar Zijn huis mag gaan. Als de dominee preekt, hoor je de stem van de Heere. Je mag samen met de andere mensen bidden en zingen.
- *als je naar school gaat*
Als je merkt dat de Heere je helpt op school; bij het maken van een repetitie, of om een ruzie goed te maken met een klasgenoot. Als je de Heere nodig hebt bij zulke dingen, zul je merken dat Hij je helpt.
- *als je jarig bent*
Dan mag je God eerbiedig danken, omdat de Heere zo goed voor je is geweest en weer een jaar voor je gezorgd heeft; en dat Hij je weer een nieuw jaar geeft.
- *als je de Bijbel leest*
Dan weet je dat de Heere tot je spreekt. Als je Hem lief hebt, hoor je ook graag Zijn stem. Hij geeft antwoord op de vragen die er in je hart zijn. De Bijbel vertelt je over de Heere Jezus, wat Hij deed om zondaren te redden.
- *als je bidt*

Als je al je zorgen, vragen en blijdschap aan Hem mag vertellen. Dat je mag bidden en Hij naar je wil horen, alleen om de Heere Jezus' wil!

- *als je iets in de collectezak stopt*
Dat je geld mag geven voor de dienst van de Heere of voor anderen. Teruggeven wat je van Hem krijgt. Uit dankbaarheid, omdat Hij zo goed is.

De ark en de Heere Jezus

De ark is een voorbeeld van de Heere Jezus.

1. *Wat lag er op de ark?*
Het verzoendeksel.
2. *Welk woord zit daarin?*
Verzoenen.
3. *Weet je wat dat betekent?*
Vergeven, het weer goed maken.
4. *Op Wie wijst het verzoendeksel?*
Op de Heere Jezus. Door Hem kan het weer goed worden tussen God en mensen die gezondigd hebben.
5. *Waarom wilde David de ark zo graag dichtbij zich hebben?*
Omdat hij dan steeds kon zien dat God zijn zonden wilde vergeven en bij hem wilde wonen.

In jouw kerk

In jouw kerk staat geen ark met een verzoendeksel. Toch laat de Heere ook daar zien dat Hij de zonden wil vergeven en dat zondige mensen Zijn kind kunnen worden. Hij laat dat horen door Zijn Woord en Hij laat het zien door de Doop en het Heilig Avondmaal.

- Tekenen de voorwerpen op de Avondmaalstafel. Waarom staan die daarop?
- Kleur het water in het Doopvont blauw. Weet je wat dit water betekent?
- Word je wel eens blij vanbinnen als je dit in jouw kerk ziet?

Puzzel

Zet eerst de rode letters achter elkaar. Vul ze hieronder in. Letters waar een streepje onder staat, zijn hoofdletters.

Er komt uit: Dient de HEERE met vreze en verheugt u met beving.

Zet nu ook de andere letters achter elkaar. Vul die hieronder in.

Er komt uit: Wij moeten de Heere dienen met kinderlijke vreze en eerbiedige blijdschap.

Werkboekje +10

Invulpuzzel

1.	David woonde in de stad	Jeruzalem	8.7
2.	Hij wilde daar ook graag de .... Hebben	ark	2.4
3.	Die haalde hij met een nieuwe	wagen	5.14
4.	Twee ..... van Abinadab liepen erbij	zonen	2.13
5.	Onderweg struikelden de	koeien	5,21
6.	Dat gebeurde bij de ..... van Nachon	dorsvloer	3.11
7.	..... wilde de ark tegenhouden en raakte haar aan.	Uza	3.3
8.	Hij deed dat zonder er bij na te	denken	2.10
9.	Dit was ..... tegen de Heere	zonde	3.25
10.	Daarvoor werd hij	gestraft	3.16
11.	Hij .... bij de ark	stierf	1.19
12.	David .... en wilde de ark daarom niet naar zijn stad laten komen	vreesde	6.17
13.	Daarom brachten ze de ark in het huis van	Obed-Edom	4.12
14.	Na .... maanden hoorde David iets	drie	4.18
15.	Hij hoorde dat de Heere het huis waar de ark was	zegende	6.6

16.	David ging erheen om de ark te	halen	1.20
17.	Maar nu werd de ark	gedragen	3.1
18.	Dat gebeurde door de ...	Levieten	7.22
19.	Zij droegen de ark op hun	schouders	9.8
20.	Onderweg werden .... gebracht	offers	5.23
21.	David .... voor de ark van de Heere uit.	huppelde	5.2
22.	Hij zag er niet uit als een	koning	1.5
23.	Toen Michal dat zag .... zij hem	verachtte	1.9
24.	Michal kende niet de ....van David.	blijdschap	1.15
25.	Alle mensen kregen van de koning een bol brood, een fles wijn en een stuk ...	vlees	3.24

Als je alle woorden hebt ingevuld, zie je achter die woorden cijfers staan. Het eerste cijfer vertelt welke letter uit het woord je moet gebruiken, het tweede cijfer vertelt je waar je die letter in het vak hieronder moet invullen. Onder de cijfers met een sterretje moet je een hoofdletter schrijven.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
									0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	*	*	*	*	*	*
d	e	a	r	k	d	e	s	v	e	r	b	o	n	D	s	d	e	S	H	E	E	R	E	N

Uitkomst: De ark des verbonds des HEEREN.

David en de ark

- David liet de ark op een wagen naar Jeruzalem brengen. Zo wilde hij de Heere nog beter kunnen dienen.
- Zoek eens op 1 Samuël 6.

- Bij wie is de ark op dit moment? (vers 1)
Bij de Filistijnen.
- Welke raad kregen zij van hun priesters? (vers 7 en 8)
Maak een nieuwe wagen en zet daarop de ark van de God van Israël.
- Wat deden zij met de ark? (vers 11)
Zij zetten de ark op een nieuwe wagen en stuurden hem terug naar het land van Israël.

Zoek nu eens op 2 Samuël 6.

- Het gaat hier over .... (vers 2)
David en het volk van Israël
- Wat deden zij met de ark? (vers 3)
Zij zetten de ark ook op een nieuwe wagen.
- Wat was het verschil tussen de Filistijnen en de Israëlieten?
Ze deden eigenlijk allebei hetzelfde.
- Wat leer jij daaruit als het over het dienen van de Heere gaat?
Dat je de Heere alleen mag dienen op de manier zoals Hij dat Zelf zegt. De heidense Filistijnen wisten niet beter, maar David en het volk Israël wel.

Blij en eerbiedig

David diende de Heere met blijdschap, maar ook met eerbied.

“Dient de Heere met blijdschap.”
(Psalm 100: 2)

“Dient de Heere met vreze en verheugt u met beving.”
(Psalm 2: 11)

- Wat staat er in de eerste tekst? Wat betekent dat?
De Heere wil dat wij Hem dienen met blijdschap. De dienst van de Heere geeft vreugde!
- Wat betekent de tweede tekst?
De Heere wil dat wij Hem dienen met vreze. Maar vrees betekent niet dat je bang bent. Het betekent dat je eerbied hebt voor de Heere en Zijn geboden. Dat je bang bent om Hem verdriet te doen. Dan zul je ook blijdschap hebben. Maar ook dan is er ontzag voor de Heere, zoals een

kind ontzag heeft voor zijn vader en moeder. Daar zit ook liefde in. Dan wil je je vader en moeder geen verdriet doen.

- *Is daar verschil tussen?*

Eigenlijk is er geen verschil, maar is de tweede tekst een nadere uitwerking van de eerste. Als we de Heere mogen dienen met blijdschap, kan dat nooit zonder liefde. Dan zullen we ook iets kennen van de vrees om de Heere verdriet te doen.

Zoeken in de Bijbel

Zoek een aantal personen uit de Bijbel die de Heere met blijdschap dienden. Zoek er ook een aantal die Hem dienden op hun eigen manier. Als je het moeilijk vindt, zoek dan de volgende Bijbelgedeelten eens op: Genesis 4: 1-15, Genesis 25: 27-34, Genesis 33, 1 Samuël 2: 11-19, 1 Samuël 18: 1-17 en 19: 1-7).

Zij dienden de Heere met blijdschap:	Zij dienden de Heere op hun eigen manier:
Abel	Kain
David Jonathan	Saul
Jakob	Ezau
Samuël	Hofni, Pinehas
Koning Hizkia, Koning Josia, Koning Josafath	Koning Achaz, koning Achab, koning Uzzia

Denk eens aan de afgelopen week. Kun je een aantal momenten noemen waarop je de Heere met blijdschap gediend hebt?

Laat de kinderen reageren op de vraag. Misschien vinden ze het lastig om een concreet moment te noemen. Misschien zeggen ze eerlijk dat ze niet zo'n moment hebben gehad. Vraag dan door naar wat momenten kunnen zijn dat je de Heere met blijdschap dient. Welke momenten zijn dat? Vaak als je merkt dat Hij van je afweet. Als Hij je gebed verhoorde, als Hij je hielp bij die repetitie, als Hij je beter maakte toen je ziek was. Zie bijvoorbeeld ook de toelichting bij de vragen van werkboekje -10 bij 'Dien God met blijdschap'.

Je kunt er ook over doorpraten dat God dienen niet vanzelf gaat. Misschien hebben kinderen vragen over dingen die ze moeilijk vinden. Misschien zien ze in hun omgeving niet veel voorbeelden van mensen die God met blijdschap dienen. Toch zie je in de Bijbel dat Gods kinderen God ook met blijdschap dienen als het moeilijk is. Omdat ze merken dat de Heere ook in zulke momenten bij hen is. Misschien kennen jullie voorbeelden uit je eigen leven of uit de gemeente, dat mensen ondanks hun verdriet of zorgen toch goed spraken over de Heere. Zo zie je dat het dienen van de Heere echt een liefdedienst is.

De ark en de Heere Jezus

- *Waarom wilde David de ark zo graag dichtbij zich hebben?*
De ark was het teken dat de Heere bij het volk van Israël wilde wonen.
- *De ark is een voorbeeld van de Heere Jezus. Probeer eens te vertellen waarom.*
In de ark lag de Wet van de Heere. Erop lag het gouden verzoendeksel. Daarop werd ieder jaar door de hogepriester het bloed van een dier gesprengd. Dat bloed zag op het bloed van de Heere Jezus, Die eenmaal aan het kruis zou lijden en sterven voor de zonden van zondige mensen en kinderen om die te verzoenen.

Even puzzelen

Kleur de volgende hokjes met een kleurpotlood (gebruik een lichte kleur).

B1	D11	A8	B17	F1	C9	D16
A7	F14	C7	C12	E15	B6	E7
C15	B11	E13	F7	B14	E9	C13
F4	E10	D10	E12	A3	F9	B8
D3	D1	F5	B9	F8	C16	A10
E2	A2	B16	F11	D13	D14	F3
A11	C4	C10	D5	C2	A17	A5

E17 B12		D8 B4			E4 D6			E6 A13			F16 A15			F12 C5		B3		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
A	D	W	IJ	I	M	E	O	E	N	T	E	T	N	D	D	E	E	
B	H	H	E	E	E	R	E	E	D	R	I	E	E	N	M	E	N	
C	E	M	T	E	T	V	K	R	I	N	E	D	E	Z	R	L	E	
D	I	E	J	N	K	E	V	V	E	R	E	R	Z	E	H	E	E	
E	U	N	G	E	T	E	R	U	B	I	M	E	D	E	I	T	G	
F	E	B	B	L	I	E	J	D	S	V	C	H	I	A	N	P	G	

Als je klaar bent, zijn er nog een aantal vakjes niet gekleurd. Zet de letters die in die vakjes staan achter elkaar. Er staat dan: Dient de Heere met vreze en verheugt u met beving.

*Zet nu ook de letters die je gekleurd hebt achter elkaar. Dan lees je wat deze tekst betekent!
Wij moeten de Heere dienen met kinderlijke vreze en eerbiedige blijdschap.*

Nunia

Thema

Toelichting bij het thema

Dit verhaal uit de kerkgeschiedenis is de tweede vertelling bij het thema 'Dient God met blijdschap'. De eerste vertelling ging over David. Hij diende God met eerbied en ontzag, met liefde en blijdschap. In dit verhaal komt naar voren dat anderen het aan je daden zullen merken als je God met blijdschap dient.

Doel van de vertelling

De kinderen zien dat 'Dient God met blijdschap' ook een praktische kant heeft. Bij liefde tot God hoort ook liefde tot je naaste; zelfs voor je vijanden.

Introductie van het thema voor de kinderen

Om het thema in te leiden, lees je het volgende verhaaltje voor:

Mopperend raapt mevrouw Van Rijn de appels op die uit haar tas zijn gevallen. "Het is toch ook altijd hetzelfde liedje! Op zondag kijken ze je nauwelijks aan als ze naar de kerk lopen, en door de weeks fietsen ze over de stoep en rijden ze zowat tegen je aan. En dan zitten ze nog op een christelijke school ook!" Boos kijkt ze even naar het gebouw van de Regenboogschool. Daar kwamen de kinderen vandaan die haar net bijna omver reden op de stoep voor de school. "Jaja, dat noemen ze dan christelijk..."

Besprek met de kinderen wat mevrouw Van Rijn vindt van christenen en van het christelijke geloof. Zeg dat de kinderen nu gaan luisteren naar een verhaal over een meisje dat in heel moeilijke omstandigheden voor anderen zorgde en door haar gedrag liet zien hoe goed het is om God te dienen. Ze wilde ook heel graag dat anderen de Heere gaan dienen.

Leg kort uit dat het verhaal zich afspeelt rond 300 na Christus. Het meisje woonde in een land dat nu Armenië heet. Het ligt tussen Rusland en Turkije.

Zingen en lezen

Zingen

Psalm 72: 6 en 10

Psalm 81: 7 - 12

Psalm 86: 5 en 6

Psalm 100: 1

Psalm 103: 2

Psalm 138: 2

Lied uit 'Tot Zijn eer':

Zegen ons, Algoede

Lezen

Psalm 100

Kerntekst

Laat uw licht also schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken (Mattheüs 5: 16).

Vertelling

"Daar komen ze weer! Snel! Vluchten" Er klinken angstige kreten door het dorp. "Snel! Maak dat je weg komt!"

Het zijn de woeste ruiters uit de bergen van de Kaukasus. Dat is een gebergte tussen Rusland en Turkije. Ja, ze zijn al vaker gekomen. Ook nu, rond het jaar 300, komen ze zomaar, onverwacht het gebergte uit en vallen een dorpje aan. En met zoveel ruiters! Daar kan je je niet tegen verdedigen.

De bewoners van het dorpje vluchten. Maar het is al te laat. De ruiters rijden op snelle paarden. In een ogenblik halen ze de dorpsbewoners in. Ze grijpen de mannen, de vrouwen en de kinderen en binden ze vast. Mensen die zich verzetten, worden gedood. De gevangenen moeten mee naar het verre, vreemde land van de woeste ruiters.

Het is een zware, lange reis. Overdag moeten ze kilometers lopen. Het weer is guur, de nachten zijn koud. En ze weten het: als ze in het verre land van de ruiters komen, zullen ze als slaven worden verkocht.

Kijk, daar loopt Nunia. Ze moet ook mee. Ze is achttien jaar oud. Met tranen in haar ogen loopt ze de lange weg naar het vreemde land. Vol verdriet denkt ze terug aan haar vader en haar moeder. Die zijn gedood. En ze denkt aan haar dorpje. Ze zal het wel nooit meer terugzien. De ruiters hebben geen medelijden met haar. Doorlopen moet ze, net zolang tot ze in het verre, vreemde land is.

Er is groot verdriet in haar hart. En er is niemand aan wie ze haar grote verdriet kan vertellen. Niemand? Ja, toch wel. Want ze is niet helemaal alleen. Er gaat iemand met haar mee. Nee, ze kan Hem niet zien. Maar Hij is er wel. Het is de Heere. Nunia weet dat Hij met haar meegaat. Nunia is een christin. Ze kan haar grote verdriet bij de Heere brengen.

Nunia begrijpt niet waarom de Heere het toeliet dat die woeste ruiters haar ouders hebben gedood en haar meegenomen hebben uit haar dorp. Waarom? Ze weet nog niet dat de Heere een taak voor heeft, daar in dat vreemde land.

Eindelijk komt Nunia in het land van de ruiters aan. Samen met de andere gevangenen wordt ze naar een groot plein in de stad gebracht. Ze zal hier als slavin verkocht worden.

Na een poosje komt een rijke man naar haar toe. Hij bekijkt haar van top tot teen. Even praat hij met de ruiter die haar gevangen genomen heeft. "Hoeveel vraag je voor haar?" De ruiter noemt het bedrag. Al snel worden de twee mannen het eens. De rijke man geeft het geld aan de ruiter en neemt Nunia mee naar zijn huis. Daar zal ze moeten werken. Haar gedachten staan niet stil. Hoe hard zal ze moeten werken? Hoe zal het allemaal gaan?.

Nunia merkt al snel dat ze het niet slecht heeft in het huis, ook al is ze een slavin. De mevrouw is vriendelijk voor haar, en de man ook. En toch... het grote verdriet blijft in haar hart. In de donkere nachten, als ze alleen is, huilt ze. Dan heeft ze heimwee. Waarom is ze weggevoerd? Ze bidt: O Heere, waarom?

Op een dag wordt er op de deur geklopt. Net als anders doet Nunia open. Voor de deur staat een vrouw. Ze draagt een kind in haar armen. Nunia schrikt. Wat ziet dat kind eruit!

"Mijn kind is heel erg ziek," klaagt de vrouw. "En ik heb geen medicijnen om het kind beter te maken. Is hier misschien iemand die me kan helpen?"

"Ik ben maar alleen thuis, zegt Nunia. "En ik kan het niet. Maar... ik ken iemand die het wel kan!"

"Wie is dat dan?" vraagt de moeder vol hoop.

"Hij is een grote, machtige Heer. En Hij woont hoog hierboven in de hemel. Maar Hij ziet alles en hoort alles en weet alles en luistert als je hem iets vraagt!"

De vrouw kijkt haar niet-begrijpend aan. "Wil je Hem dan halen om mijn kind beter te maken?" smeekt ze.

"Ik zal het Hem gaan vragen," zegt Nunia en ze gaat naar binnen. Ze gaat naar haar kamertje en valt op haar knieën. Ze bidt: "O Heere, U kan het kind beter maken. Ik weet dat U het kan. Wilt u het dan doen, dan kunnen de mensen hier zien hoe machtig u bent en dan gaan ze misschien wel in u geloven!"

Ze staat op en gaat naar beneden. "Ik heb gevraagd of mijn Heere uw kind beter kan maken." zegt ze. En kijk eens: het kind opent de oogjes en kijkt rond. En het gezichtje dat rood was van de koorts wordt weer gewoon! Vol verwondering ziet de moeder dat haar kind genezen is. Ze vraagt: "Hoe kan ik jouw machtige Heere bedanken? Wat kan ik Hem geven?" Nunia antwoordt: "U hoeft hem niets te geven, Hij heeft alles al." En dan vertelt ze de vrouw van de Heere Jezus, hoe Hij gekomen is op aarde en Zijn leven gegeven heeft om zondaren zalig te maken. Dan gaat de vrouw weg en ze vertelt iedereen dat Nunia haar kind heeft genezen.

Het is een tijdje later. In het paleis van de koning is het stil. Bedienden lopen zachtjes door de gangen en fluisteren alleen. Ze kijken bezorgd. Wat is er aan de hand? De koningin is ziek. Ja, de beste dokters zijn al in het paleis geweest, maar geen enkele dokter kon iets doen. De beste medicijnen hadden niet geholpen. De koningin zal moeten sterven.

Dan zegt één van de hovelingen: "Er is iemand in het land, die de koningin misschien wel beter kan maken. Ze heeft ook al een ziek kind beter gemaakt. Ze heet Nunia, en ze is een slavin."

"Ga haar halen," beveelt de koningin met zwakke stem. De hovelingen komen bij Nunia. "Kom mee," zeggen ze, "de koningin is ziek en jij moet haar beter maken."

"Nee," zegt Nunia, "dat kan ik niet. Alleen mijn God kan de koningin beter maken. Ik ga niet mee."

De koningin wordt niet boos als de hovelingen met deze boodschap terugkeren. "Breng me dan maar naar het meisje toe," zegt ze.

De hovelingen brengen haar bij Nunia. "Kun je me beter maken?" vraagt ze.

"Nee, antwoordt Nunia," Dat kan alleen mijn God. Ik zal Hem vragen of Hij dat wil doen.

Nunia gaat naar haar kamertje. En weer bidt ze tot de Heere, haar God. En de Heere verhoort haar gebed. De koningin wordt beter. Ze wil Nunia belonen, maar Nunia wil geen beloning. Ze vraagt: "Koningin, wilt u met mij uw knieën buigen en bidden?" Dat doet de koningin. En Nunia vraagt of ook de koningin een christin mag worden. Hoor je dat? Nunia wil zo graag dat ook andere mensen de Heere leren kennen. Verlang jij daar ook naar? Gun jij dat andere mensen ook?

Een paar maanden later is de koning op jacht gegaan. Hij achtervolgt een beer en komt in een donker bos terecht. Zijn knechten kunnen hem niet bijhouden en hij verdwaalt in het donkere bos. Er komt een dikke mist opzetten. De koning raakt het spoor van de beer kwijt en ook zijn knechten ziet hij niet meer. Hij blaast op zijn hoorn, maar niemand hoort hem. Hij wordt ongerust. Hij is alleen, en hoe moet hij ooit weer uit het bos komen? En straks komt de nacht. Hoe moet het dan? En als de beer eens terugkomt? De koning is ontzettend bang.

Dan denkt hij aan het vreemde meisje dat de koningin beter heeft gemaakt. Ze had verteld over haar God, Die alles kon, als je het Hem vroeg. Dan moest je je knieën buigen en... Zou hij het proberen? De koning besluit om het te doen. Daar in het donkere, mistige bos buigt hij voor het eerst in zijn leven zijn knieën. Hij bidt. "Is het echt waar dat U alles kunt? Wilt u me helpen om uit dit donkere bos te komen? Als U mij helpt, dan zal ik U dienen."

Dan opent de koning zijn ogen. Hij staat op en... Maar dat is een wonder! Het wordt lichter in het bos en de mist trekt op. Daar ver tussen de bomen ziet hij licht. Daar moet de rand van het bos zijn. Vlug gaat de koning er heen. Als hij uit het bos is, weet hij de weg naar het paleis weer. Thuis vertelt hij de koningin wat er gebeurd is. "Nu geloof ik ook, dat de God van het meisje de enige ware God is, zegt hij. De volgende morgen gaan de koning en de koningin samen naar Nunia. "Wil je ons meer vertellen van jouw God? We willen in Hem geloven," zeggen ze. Blij vertelt Nunia over haar God, die Zijn Zoon naar de aarde wilde sturen om zondige mensen te redden. En van de Heere Jezus, die Zijn leven wilde geven aan het kruis om zondige mensen een nieuw hart te kunnen geven.

In het land van de koning verandert van alles. Ze vertellen de mensen van hun land over de Heere. En de mensen luisteren. Zie je hoe machtig de Heere is? Hij werkt onder dit volk, Hij maakt mensen zalig, mensen die Hem eerst niet kenden en niet naar Hem wilden luisteren. Zie je wat ze gaan doen? Allerlei heidense tempeltjes en altaren worden vernield en kerkjes worden gebouwd. Ze zoeken de Heere, ze willen Hem dienen.

In Nunia's hart is blijdschap. Nu begrijpt ze waarom ze weg moest uit haar eigen dorp. Nu ziet ze dat de Heere haar heeft willen gebruiken om dit woeste volk tot christenen te maken.

Na het verhaal

Vraag aan de kinderen of ze weten waarom jullie Psalm 100 hebben gelezen aan het begin van de avond. Wat heeft deze psalm met het verhaal te maken?

Praat met hen over 'dient God met blijdschap'. Hoe deed Nunia dat?

Vraag of de kinderen zelf ook wel eens zien dat mensen God met blijdschap dienen. Kunnen ze daarvan een voorbeeld noemen?

Achtergrondinformatie

Het verhaal van Nunia

Het verhaal van Nunia is voornamelijk ontleend aan het boek 'De kerk op mars, vertel- en voorleesboek van de geschiedenis van de zending' door P.A. de Rover, 1958. Verder is het verhaal te vinden in het boek 'Het slavinnetje van generaal Bakar' door P. de Zeeuw, 1984. Dit laatste verhaal is uitgebreider en mogelijk meer geromantiseerd; om die laatste reden is er voor het maken van deze schets weinig gebruik van gemaakt.

De tijd waarin Nunia leefde

Nunia leefde rond het jaar 300. Ze is geboren in het land dat nu Armenië heet. Dit land is de eerste staat in de geschiedenis waarin nog vóór Constantijn de Grote het Christendom tot staatsgodsdienst werd verheven.

Zending en wonderen

In het verhaal van Nunia is sprake van enkele genezingswonderen. Evenals in de Bijbel vinden genezingswonderen doorgaans plaats waar het Evangelie nog maar kort wordt gebracht.

Handleiding bij de werkboekjes

Werkboekje-10

Kies het goede woord

Kies steeds het woord dat je op de stippeltjes in kunt vullen.

Nunia werd ... uit haar land.	N weggevoerd M verdreven P opgehaald
Op de ... werd ze verkocht	E berg O weg A slavenmarkt
Nu moest ze werken als ...	U dokter A slavin O boerin
Op een dag klopte een .... aan.	S vrouw T man Z kind
Toen Nunia bad, werd het kind ...	W zieker T beter G weggevoerd
Toen de koning op een ... jaagde, verdwaalde hij.	H hert E beer U zwijn

- Zet de letters van de goede antwoorden achter elkaar. Welk woord lees je?
Naaste
- Wie is je naaste?
Iedereen
- Wanneer is het heel moeilijk om je naaste lief te hebben?
Als anderen je plagen, of kwaad doen.

Kleuren

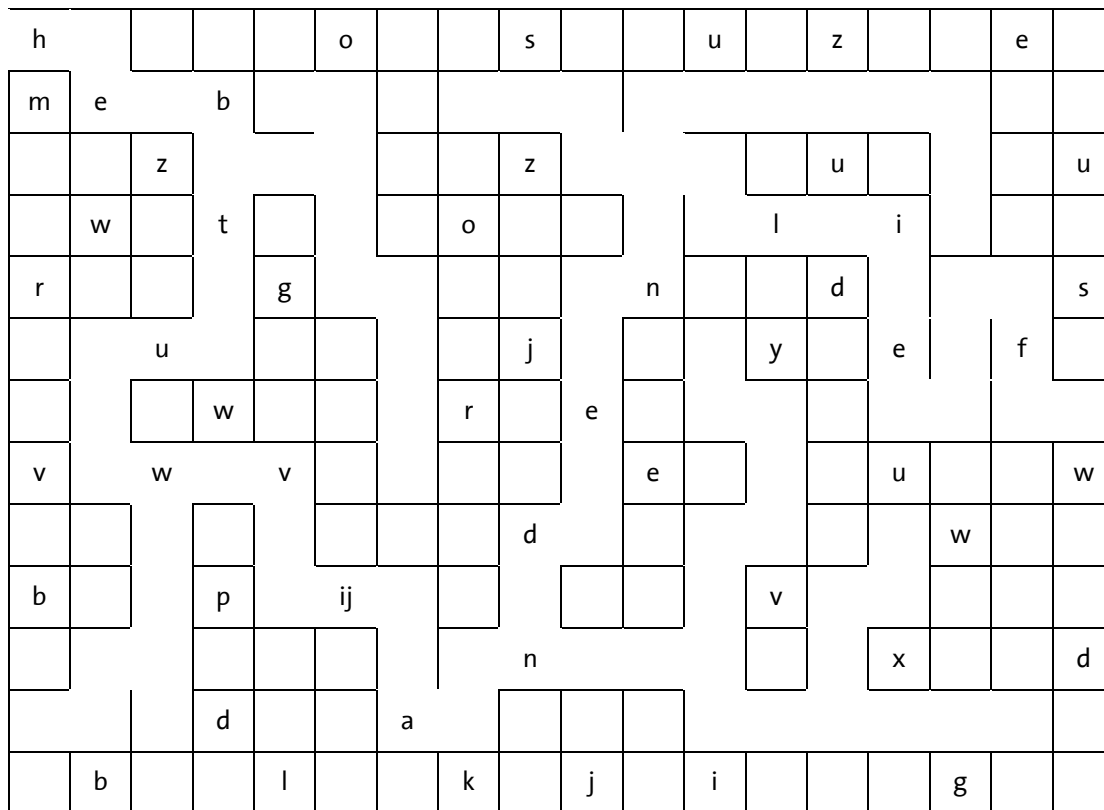
Kleur de woorden die bij Nunia passen.

haten	eerlijkheid	jaloers
oprechtheid	wraak nemen	bidden
goddeloos	christen	onverschillig
liefhebben	lui	naastenliefde

Doolhofpuzzel

Laat de kinderen eerst de puzzel maken. De zin die eruit komt, is: Hebt uw vijanden lief. Bespreek daarna de vragen die erbij horen. Het doel van deze opdracht is dat kinderen zien dat je alleen God kunt dienen met blijdschap, als er liefde is in je hart. Liefde tot God en tot je naaste.

Volg de weg door het doolhof. Welke zin lees je?

De zin is: Hebt uw vijanden lief.

1. *Wie waren Nunia's vijanden?*
Het volk van de ruiters, die haar ouders doodden en haar meenamen naar hun land.
2. *Nunia werd gevangen genomen en ze werd een slavin. Toch had ze haar vijanden lief. Hoe kon ze dat?*
Ze kon dat omdat ze de Heere liefhad. Ze kon het alleen door het geloof. En als je de Heere liefhebt, wil je ook andere mensen liefhebben, zelfs als ze je kwaad doen. Dat is een vrucht van het geloof. Ze deed wat Jezus leert in Mattheüs 5:43-44: 43 Gij hebt gehoord, dat er gezegd is: Gij zult uw naaste liefhebben, en uw vijand zult gij haten. Maar Ik zeg u: Hebt uw vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel dengenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen.
3. *Lees nog eens het stukje over mevrouw Van Rijn voorin dit werkboekje. Vergelijk het eens met het verhaaltje over mevrouw Van Rijn dat de clubmeester of clubjuf verteld heeft.*
  - a. *Wat vind je van deze stukjes?*
  - b. *Heb je zelf ook wel eens zo iets meegemaakt?*

Schilderij

Teken, plak of schilder in deze lijst iets uit het verhaal van Nunia, dat je mooi vond.

Werkboekje +10

Twee meisjes

Lees 2 Koningen 5: 2 en 3. Bedenk eens twee dingen die dit meisje en Nunia hetzelfde hadden.

Allebei weggevoerd, allebei slavin, allebei leven ze dicht bij de Heere, allebei zoeken ze het goede voor heidenen. Probeer bij de bespreking in elk geval aandacht te vragen voor het feit dat ze allebei door het geloof het goede voor hun vijanden zochten, terwijl ze ook uit wraak hadden kunnen zwijgen over God.

Goed doen

Lees vraag en antwoord 86 uit de Heidelbergse Catechismus.

- a. *Wat zijn 'goede werken'?*
Zie ook H.C. vraag en antwoord 91: Goede werken zijn daden die alleen uit waar geloof, naar de wet Gods, alleen Hem ter ere geschieden. Het zijn dus dingen die je doet omdat God het wil en om Hem daarmee te eren. En om andere mensen daarmee te helpen of te dienen.
- b. *Lees het laatste stukje van het antwoord. Wat betekent dit stukje? En hoe zie je dat bij Nunia terug?*
We moeten zó leven, dat andere mensen aan ons kunnen zien hoe goed het is om de Heere te dienen; dat anderen eigenlijk jaloers op ons worden en ook die God willen dienen. Nunia deed dat ook. Ze zocht het goede voor anderen.
- c. *Op bladzij 2 en 3 gaat het over Danny en mevrouw Van Rijn. Kon mevrouw Van Rijn merken dat Danny christelijk is en naar de Bijbel wil leven? Zou jij ook zo gedaan hebben?*
Danny deed hier zoals de Heere het wil. Als het goed is, kunnen mensen aan je merken dat je een christen bent, omdat je vriendelijk bent voor anderen. Er zijn veel vriendelijke mensen die anderen helpen, ook mensen die niet naar de kerk gaan. Het zou erg zijn als zij een voorbeeld voor je waren. Juist bij een christen moeten mensen kunnen merken dat je God liefhebt meer dan alles en andere mensen evenveel als jezelf.

Psalm 100

Zoek in je Bijbel Psalm 100 nog eens op.

- a. *Vergelijk Psalm 100 eens met de tekst hiernaast. Wat is hetzelfde en wat is verschillend?*
Verschil: Psalm 100 is gericht op het loven en prijzen van de Heere. De tekst uit Mattheüs gaat erover dat anderen de Heere leren dienen door het zien van goede werken.
Hetzelfde: De Heere dienen moet leiden tot de Heere groot maken.
- b. *De tekst in Psalm 100 en de tekst hiernaast zijn opdrachten van de Heere aan ons. Op welke momenten laat jij daar iets van zien? Of wat doe je als je merkt dat je dat niet kunt?*
God dienen met blijdschap en je licht laten schijnen voor de mensen doe je niet vanzelf. Dat komt omdat wij een hart hebben dat van onszelf houdt, in plaats van God lief te hebben. Toch heeft de Heere dit in de Bijbel laten zetten. Het is tot Zijn eer, als mensen dat doen. Het is ook door Zijn genade.
Praat met kinderen over situaties waarin ze iets konden vertellen over God of over de Bijbel, of iets voor anderen konden doen. Praat er ook over dat wij heel vaak kansen voorbij laten gaan om dit te doen. De Heere wil ons leren om het wel te doen, als we daarom bidden.

Een licht dat schijnt

Deze opdracht in het werkboekje moet onder leiding van een leidinggevende worden gedaan. Dit proefje is heel geschikt om duidelijk te maken dat wij geen licht in onszelf hebben. Dat licht moet van de Heilige Geest komen. Een andere toepassing die je kunt maken, is dat je het licht van Gods Woord niet mag 'verstoppert'. De Heere Jezus zegt dat we het licht niet onder een korenmaat moeten zetten, maar het vrij moeten laten schijnen. De Heere vraagt vrijmoedigheid van ons om anderen over Hem te vertellen en om in ons leven te laten zien Wie Hij is.

Probeer dit proefje eerst thuis uit om te zien of je geschikte materialen hebt. De vaas moet de kaars helemaal luchtdicht afsluiten. Als dat gebeurt, krijgt de kaars geen zuurstof meer en dooft hij langzaam.

Je hebt voor deze opdracht nodig:

- een stevige kaars (bijvoorbeeld een stompkaars)
- lucifers of een aansteker
- een doorzichtige vaas of windlicht

Een juf of meester steekt de kaars aan en zet de doorzichtige vaas er als een stolp overheen.

- *Wat gebeurt er met de kaars?*
Hij gaat langzaam uit.
- *Hoe komt dat?*
Omdat hij geen zuurstof meer krijgt.
- *Als het gaat over 'Laat uw licht schijnen', wat kun je hier dan van leren?*
Ons licht kan alleen schijnen als we genade van de Heere krijgen en als we dichtbij de Heere leven. Uit zichzelf kan onze 'kaars' niet branden. Het betekent ook dat we het Woord van God niet moeten verstoppert of voor onszelf moeten houden.

Geheimschrift

Streep de letters x,q en y weg. Welke zin houd je over?

qyDyqxxyqyeqyxny qdxyeyy xyHyxyqyexyeyqyryqyeq qymyxqeqyty
yxbxylqiyjyqdyxqsxycyhyaqpqy.

Oplossing: Dien de Heere met blijdschap.

Waarom is dit op Nunia van toepassing?

Ze was niet blij dat ze als slavin was weggevoerd. Het maakte haar blij als mensen de macht en
grootheid van de Heere zagen en Hem ook gingen dienen.

verbindt jongeren

